

Tillgänglighet

Metoder för att utveckla kommunikation och dialog

Förslag på hur dialog och annan kommunikation kan utvecklas som arbetsmetod och därmed bli tydligare och mer dynamisk.

- Varje projekt, litet som stort, bör ha en kommunikationsplan. Kommunikationsplanen fungerar som ett komplement till projektplanen och behöver inte omfatta mer än ett A4. Kom ihåg att inget projekt är det andra likt, och att kommunikationsplanen från ett projekt aldrig kan appliceras direkt på ett annat.

Kommunikationsplan

Mål och syfte – vad vill vi uppnå?

Fundera igenom projektets egentliga syfte (sprida kunskap, ändra attityder etc.). Fundera också på vad som ska åstadkommas och när det ska vara åstadkommet. Formulera sedan mål för kommunikationen. De kommunikativa målen bör vara utmanande, realistiska och mätbara.

Nulägesanalys – vad har vi för förutsättningar?

Skaffa en bild av projektets interna och externa möjligheter och begränsningar vad gäller kommunikation.

Målgruppsanalys – vilka ska vi nå?

Målgruppsanalysen ser till att rätt budskap skapas till rätt målgrupp. Definiera målgruppen och/eller målgrupperna för att kunna anpassa budskapet.

Kommunikationsstrategi – hur ska vi nå fram med vår kommunikation?

Kommunikationsstrategin visar tillvägagångssättet för att målen ska nås. Definiera del val som måste göras för att nå fram.

Budskapsplattform – vad vill vi säga?

Budskapsplattformen ger riktlinjer för att kommunikationen ska bli effektiv, enhetlig och samstämmig. Definiera budskapets kärna och värdeord.

Val av medier – var ska vi kommunicera?

Definiera de viktigaste kanalerna och välj media.

Aktiviteter – vad ska vi göra?

Bestäm vilka aktiviteter som ska göras och i vilken ordning.

Tidplan – när ska vi kommunicera?

Gör en tidsplan för kommunikationen.

Investeringar – hur mycket kommer det att kosta?

Gör en budget för kommunikationsinsatserna.

Utvärdering – så mäter vi vår kommunikation

Gör en plan för kommunikationen ska utvärderas och fundera på vad det är som ska mätas.

- Kunskapen till medborgarna. Viktigt att vetenskapliga institutioner ser till föra ut aktuell kunskap till allmänheten. *Alla* typer av projekt vare sig det gäller restaureringar, inventeringar eller ren forskning borde ha ett pedagogiskt program med en budget för det. Publika och populärvetenskapliga publikationer borde skrivas samtidigt som vetenskapliga.
- Större bidragsprojekt ska budgetera för publik verksamhet.
- Öronmärkta 28:26 medel för publik verksamhet.
- Klarlägga de förutfattade meningar som kan stå i vägen för en bra kommunikation. Gotlands län lät, efter att ha genomfört en enkät riktad till länets hembygdsföreningar, personal på länsmuseum och länsstyrelsen uppskatta hur hembygdsföreningarnas representanter svarat på frågorna. Tanken var att på så vis klarlägga vilka förutfattade meningar om hembygdsrörelsen som fanns bland personal på länsstyrelse och länsmuseum, och som hembygdsrörelsens representanter möter i sina kontakter med de bägge institutionerna. Svaramaterialet visade på att det fanns stora skillnader mellan hur länsstyrelsen och länsmuseumets personal uppskattat hembygdsföreningarnas svar och de faktiska svaren både vad gäller attityder och faktiska kunskaper om organisation etc. Genom att på detta sätt göra sig medveten om vilka förutfattade meningar man har om sina medaktörer ökar förutsättningarna för ett givande samarbete.
- Utveckla och bredda den rådgivande verksamheten för att nå ut till fler med kunskap och alternativ.
- Många informella samtal, otvungna former.
- Bussresor i Gävleborg: I Gävleborgs län gav sig länsstyrelsen, länsmuseum och Hälsingslands museum ut på en två dagars bussresa för att få underlag till arbetet med att planera verksamhet och samarbete museer och länsstyrelse emellan. Syftet med dagarna var att, utifrån olika exempel, diskutera roller på museerna och länsstyrelsen i förhållandena till varandra och till allmänheten.

Under de två första dagarna besöktes miljöer där ortsbefolkningen varit delaktiga i kulturmiljöprojekt, med och utan insats från museum eller länsstyrelsen. Ambitionen var att lyssna till ortsbefolkningens erfarenheter av projekten utan att ifrågasätta eller gå i polemik. Mottagandet på de olika platser som besöktes var mycket positivt och ambitionen att lyssna var otroligt uppskattad. Den tredje dagen

var en seminariedag där man utifrån det man upplevt på resan diskuterade och reflekterade kring vilken roll man som professionell ska inta i olika sammanhang.

Dagarna gav uppslag till många tankar om hur arbetssätten kan ändras för att bättre möta upp mot allmänhetens förväntningar. Bland annat arbetar man nu med en exempelsamling som utifrån konkreta exempel är tänkt att vägleda arbetet, och med policydokument som ska fungera som ett stöd för det professionella arbetet i relation till allmänheten.

- Ta fasta på det goda utåtriktade arbete som redan pågår inom till exempel arkeologin och som kan utvecklas ytterligare. Exempelvis projektet *Människors platser* (ett projekt av Malmö Kulturmiljö). Projektet har som ambition att finna former för att bredda och fördjupa förmedlingen av arkeologins kunskaper och uppdragsarkeologins resultat, med fokus på integrationsarbete. Det bygger på tanken att arkeologins kunskaper om platsers mångtydighet, genom deras användning i olika tider, kan bidra till deltagande och stärkt platskänsla.

Integrationstanken är betydelsefull i projektet. Integration kan inte uppnås utan förändring. En förändring skulle kunna vara att utveckla alternativa kunskapsmål för förmedling. Därför poängteras nödvändigheten av reflektion, vilja till förändring av arkeologin, att tillåta andras perspektiv och andras rätt till frågor och funderingar.

- Bromölla projektet i regi av Regionmuseet i Kristianstad där bebyggelseantikvarie och etnolog arbetar i direkt kommunikation med kommuninvånare i syfte att förbättra såväl kunskapsinhämtning som kunskaps spridning.
- Organisera ”tvärmöten” där exempelvis forskare får träffa bönder, eller där kulturfolk får träffa näringslivsrepresentanter. Agenda kulturarvs breda ansats, med många olika aktörer inbjudna till diskussioner, är en god början.
- Läns museet kan förse varje kommun med en kontaktperson (antikvarie) vid ”sitt” museum. Museets tjänsteman kan lämpligen arbeta i den aktuella kommun någon dag per månad för att upprätthålla och utöka kontaktnätet.
- Regelbundna träffar med ideella föreningar för att diskutera olika ärenden.
- Regelbundna träffar med samarbetspartners som till exempel Skogsvårdsstyrelsen för att diskutera olika ärenden.
- Samrådsmöten mellan länsstyrelse, läns museum och Svenska kyrkan.

- Föra ut erfarenheter av studiecirklar, guidningar, utställningar och olika former av dialogarbeten som gjordes inom Storstadsprojektet i länen.
- Agenda Kulturarv i Jönköpings län har bildat en särskild skolgrupp bestående av skolfolk och representanter från föräldrarörelsen. Skolgruppen arbetar med dessa frågor och ska inspirera till dialog. Den ska också bidra med att främja en syn på kulturarvet som resurs i skolans pedagogiska arbete.